

**NOWELIZACJA KODEKSU SPÓŁEK
HANDLOWYCH – CZĘŚĆ II**

PRAWO HOLDINGOWE

Z dniem 13 października 2022 r. wejdą w życie przepisy ustawy z dnia 9 lutego 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw („Nowelizacja”).

Zmiany obejmują takie kwestie, jak:

- ➔ nowelizacja przepisów dotyczących funkcjonowania organów spółek kapitałowych,
- ➔ zwiększenie uprawnień i poprawa efektywności organów nadzoru w spółkach kapitałowych,
- ➔ wprowadzenie do polskiego porządku prawnego ograniczonej regulacji tzw. prawa holdingowego.

W poprzednim opracowaniu przedstawiliśmy kluczowe zmiany dotyczące dwóch pierwszych kategorii spraw które zostały uregulowane w ramach Nowelizacji, tj. zmiany dotyczące funkcjonowania organów spółek kapitałowych oraz nowy model funkcji nadzoru korporacyjnego.

W niniejszym opracowaniu skupiamy się na omówieniu zmian związanych z wprowadzeniem ograniczonej regulacji prawa holdingowego.

CZYM JEST GRUPA SPÓŁEK?

Grupę spółek mogą tworzyć wyłącznie spółki kapitałowe: kierujące się wspólną strategią w celu realizacji **wspólnego interesu**, uzasadniająca sprawowanie przez spółkę dominującą **jednolitego kierownictwa** nad spółką lub spółkami zależnymi.

Kwalifikowany stosunek dominacji i zależności.

Grupę spółek mogą utworzyć co najmniej dwie spółki – spółka dominująca i spółka zależna.

Aby uczestniczyć w grupie spółek konieczne będzie:

- podjęcie uchwały zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia spółki zależnej o uczestnictwie w grupie spółek ze wskazaniem spółki dominującej - **większością trzech czwartych głosów**,
- ujawnienie w rejestrze uczestnictwa w grupie spółek.

Spółki uczestniczące w grupie spółek powinny, obok interesu własnego, kierować się interesem grupy spółek, pod warunkiem, że nie będzie zmierzało to do pokrzywdzenia:

- wierzycieli lub
- wspólników albo akcjonariuszy mniejszościowych spółki zależnej.

Nie mogą uczestniczyć w grupie spółek jako spółki zależne:

- spółki publiczne;
- spółki w likwidacji, które rozpoczęły podział swego majątku;
- spółki w upadłości;
- spółki będące objętym nadzorem KNF.

WIĄŻĄCE POLECENIA

Uczestnictwo w grupie spółek ma ułatwić spółce dominującej „zarządzanie” grupą spółek, w związku z realizacją wspólnej strategii gospodarczej grupy.

W tym celu, Nowelizacja KSH wprowadza możliwość wydawania przez spółkę dominującą, kierującą się uzasadnionym interesem grupy spółek, spółce zależnej należącej do tej grupy spółek tzw. wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki.

Wiążące polecenie powinno zostać wydane w formie **pisemnej lub elektronicznej** pod rygorem nieważności, natomiast jego wykonanie (lub odmowa wykonania) powinno zostać poprzedzone podjęciem uchwały zarządu spółki zależnej.

KIEDY POWINNA NASTĄPIĆ ODMOWA WYKONANIA WIĄŻĄCEGO POLECENIA?

- Każda spółka zależna uczestnicząca w grupie spółek będzie **zobowiązana odmówić** wykonania wiążącego polecenia jeżeli jego wykonanie doprowadziłoby do **niewypłacalności** albo **zagrożenia niewypłacalnością** tej spółki oraz,
- Spółka zależna uczestnicząca w grupie spółek, niebędąca spółką jednoosobową, powinna odmówić wykonania wiążącego polecenia, jeżeli istnieje uzasadniona obawa, że jest ono sprzeczne z interesem tej spółki i wyrządzi jej szkodę, która nie będzie naprawiona przez spółkę dominującą lub inną spółkę zależną uczestniczącą w grupie spółek w okresie dwóch lat, licząc od dnia, w którym nastąpi zdarzenie wyrządzające szkodę, chyba że umowa albo statut spółki stanowi inaczej.

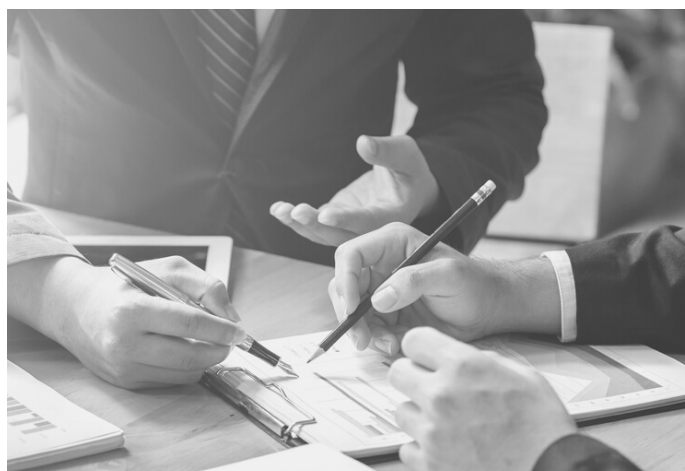
Umowa / statut spółki zależnej może przewidywać dodatkowe przesłanki odmowy wykonania wiążącego polecenia.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PIASTUNÓW SPÓŁEK ZALEŻNYCH UCZESTNICZĄCYCH W GRUPIE SPÓŁEK

Członek zarządu/rady nadzorczej/komisji rewizyjnej, prokurent oraz likwidator spółki uczestniczącej w grupie spółek może powoływać się na działanie lub zaniechanie w określonym interesie grupy spółek, jeżeli spółka ujawniła uczestnictwo w grupie spółek.

Członek zarządu / rady nadzorczej / komisji rewizyjnej oraz likwidator spółki zależnej nie ponosi odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną wykonaniem wiążącego polecenia (o ile nie zachodzą przesłanki odmowy).

UPRAWNIENIA NADZORCZE SPÓŁKI DOMINUJĄCEJ NAD SPÓŁKĄ ZALEŻNĄ

Oprócz możliwości wydawania spółce zależnej wiążących poleceń, spółka dominująca będzie posiadała również dodatkowe uprawnienia nadzorcze nad spółką zależną.

Spółka dominująca będzie mogła w każdym czasie przeglądać księgi i dokumenty spółki zależnej uczestniczącej w grupie spółek oraz żądać od niej udzielenia informacji, z uwzględnieniem przepisów szczególnych.

Rada Nadzorcza spółki dominującej sprawować będzie **stały nadzór nad realizacją interesu grupy spółek** przez spółkę zależną uczestniczącą w grupie spółek, chyba że umowa / statut spółki dominującej lub spółki zależnej stanowiąc będzie inaczej.

Rada Nadzorcza spółki dominującej będzie mogła, z uwzględnieniem przepisów szczególnych żądać od zarządu spółki zależnej uczestniczącej w grupie spółek udostępnienia ksiąg i dokumentów oraz udzielenia informacji w celu sprawowania nadzoru.

Ponadto, w przypadku spółek akcyjnych, zarząd spółki obowiązany będzie, bez dodatkowego wezwania, do udzielenia radzie nadzorczej określonych informacji, co powinno obejmować także posiadane przez zarząd informacje dotyczące spółek zależnych.

SQUEEZE OUT

Znowelizowane przepisy KSH umożliwią będą spółce dominującej, posiadającej udziały lub akcje reprezentujące co najmniej 90 % kapitału zakładowego spółki zależnej, przeprowadzenie **przymusowego wykupu akcji lub udziałów tej spółki zależnej**, należących do akcjonariuszy lub wspólników mniejszościowych, reprezentujących nie więcej niż 10 % kapitału zakładowego. Próg 90 % będzie mógł zostać obniżony na podstawie statutu bądź umowy spółki, jednak do nie mniej niż do 75 %.

Wykup udziałów będzie możliwy również w przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Ma to być mechanizm ochronny dla spółki dominującej, umożliwiający jej sprawne „zarządzanie” grupą spółek.

OCHRONA WSPÓLNIKÓW / AKCJONARIUSZY MNIJSZOŚCIOWYCH SPÓŁEK ZALEŻNYCH

- **odpowiedzialność spółki dominującej** wobec spółki zależnej uczestniczącej w grupie spółek za szkodę, która została wyrządzona wykonaniem wiążącego polecenia i która nie została naprawiona w terminie wskazanym w wiążącym poleceniu, chyba że nie ponosi winy (w przypadku jednoosobowej spółki zależnej, spółka dominująca odpowiada tylko jeżeli wykonanie wiążącego polecenia doprowadziło do jej niewypłacalności);
- **actio pro socio** (powództwo o naprawienie spółce zależnej szkody, wytoczone przez wspólnika / akcjonariusza) - jeżeli spółka zależna nie wytoczy powództwa o naprawienie szkody wyrządzonej jej przez spółkę dominującą w terminie roku od dnia upływu terminu wskazanego w wiążącym poleceniu;
- **sell out** (przymusowy odkup akcji) wspólników / akcjonariuszy mniejszościowych spółki zależnej;
- **odpowiedzialność spółki dominującej za obniżenie wartości udziału / akcji** przysługującego wspólnikowi / akcjonariuszowi spółki zależnej, jeżeli obniżenie było następstwem wykonania przez spółkę zależną wiążącego polecenia;
- obowiązek sporządzenia przez zarząd spółki zależnej uczestniczącej w grupie spółek **sprawozdania o powiązaniach umownych** tej spółki ze spółką dominującą (w tym o wydanych wiążących poleceniach) za okres ostatniego roku obrotowego i przedstawienia go na zgromadzeniu wspólników / walnym zgromadzeniu;
- prawo do żądania przeprowadzenia audytu grupy spółek: wspólnicy / akcjonariusze mniejszościowi, reprezentujący do 10 % kapitału zakładowego spółki zależnej, należącej do grupy spółek, będą mogli żądać wyznaczenia przez sąd rejestrowy firmy audytorskiej w celu zbadania rachunkowości oraz działalności grupy spółek.

OCHRONA WIERZYCIELI

- jeżeli **egzekucja** przeciwko spółce zależnej uczestniczącej w grupie spółek okaże się **bezskuteczna**, spółka dominująca odpowiadać będzie za szkodę wyrządzoną wierzycielowi spółki zależnej, chyba że nie ponosi lub szkoda nie powstała w następstwie wykonania przez spółkę zależną wiążącego polecenia,
- pośrednia ochrona wierzycieli w związku z odpowiedzialnością spółki dominującej wobec spółki zależnej uczestniczącej w grupie spółek za szkodę, która została wyrządzona wykonaniem wiążącego polecenia,
- ochrona wierzycieli na zasadach ogólnych (skarga pauliańska / uprawnienia syndyka dot. zaskarżania czynności prawnych).

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ NA NADCHODZĄCE ZMIANY?

Ustawa wejdzie w życie z dniem 13 października 2022 r.

Rekomendujemy, aby **spółki kapitałowe rozważające uczestnictwo w grupie spółek** dokonały analizy potencjalnych korzyści, ograniczeń oraz ryzyk z związanych z ewentualnym utworzeniem grupy spółek.

W szczególności rekomendujemy:

- weryfikację uwarunkowań prawnych, organizacyjnych i ekonomicznych podmiotów mających przystąpić do grupy spółek, a następnie przeprowadzenie analizy, które spółki ewentualnie włączyć do grupy spółek,
- ustalenie warunków ładu korporacyjnego wewnątrz grupy spółek oraz odpowiednie dostosowanie dokumentów korporacyjnych spółek do nowych regulacji, w tym związanych z wydawaniem i wykonywaniem (lub odmową wykonania) wiążących poleceń oraz sprawowaniem kontroli i nadzoru nad spółką lub spółkami zależnymi.

Zaznaczyć, należy, iż zmiany w przepisach KSH będą miały istotne znaczenie również dla **wspólników i akcjonariuszy mniejszościowych**.

Rekomendujemy dokonanie przez takie podmioty analizy, jaki potencjalny wpływ na ich inwestycje może mieć fakt przystąpienia spółki do holdingu oraz:

- dokonanie weryfikacji zawartych umów inwestycyjnych pod kątem konieczności dokonania ewentualnych zmian w celu ochrony ich interesów,
- zapoznanie się z regulacjami wprowadzonymi Nowelizacją dotyczącymi udziału wspólników / akcjonariuszy mniejszościowych w zgromadzeniach, na których podejmowane będą kluczowe uchwały związane z uczestnictwem w grupie spółek, w tym w zakresie warunków i terminów zgłoszenia żądania odkupienia ich udziałów / akcji, a także z zasadami przymusowego wykupu ich akcji lub udziałów, jak również z uprawnieniami przysługującymi w związku z wyrządzeniem szkody spółce zależnej (actio pro socio / odpowiedzialność za obniżenie wartości udziału / akcji).

Kancelaria prawna KRWLEGAL zapewnia profesjonalne i fachowe doradztwo w wielu dziedzinach prawa, w tym świadczy usługi doradztwa przy ofertach publicznych, obsłudze crowdfundingu, transakcji M&A, jak również doradztwa regulacyjnego dla sektora finansowego, świadcząc usługi m. in. w zakresie działalności firm inwestycyjnych, funduszy inwestycyjnych, podmiotów zarządzających aktywami, banków (depozytariuszy), a także pozostałych uczestników rynku finansowego.

Jeśli uważasz, że może mieć to wpływ na Twój biznes, zapraszamy do kontaktu: biuro@krwlegal.pl lub +48 22 29 50 940.

Krzysztof Rożko i Wspólnicy
Kancelaria Prawna
ul. Górskiego 9, 00-033 Warszawa
tel.: +48 22 295 09 40, tel./fax: +48 22 692 44 74
e-mail: biuro@krwlegal.pl

Zapraszamy również do odwiedzania naszej strony internetowej
oraz śledzenia profilu Kancelarii na
gdzie na bieżąco zamieszczamy informacje o najnowszych zmianach
w środowisku regulacyjnym rynku finansowego

Nota prawna

Prawa autorskie do niniejszego dokumentu przysługują Krzysztof Rożko i Wspólnicy Kancelaria Prawna („Kancelaria”). Żadna z części tego dokumentu nie może być kopiowana lub przekazywana nieupoważnionym osobom. Dokument ten nie może być przetwarzany, odtwarzany lub przetrzymywany w jakimkolwiek systemie odtwórczym: elektronicznym, magnetycznym lub innym. Wykorzystywanie tego dokumentu przez osoby nieupoważnione lub działające niezgodnie z powyższymi zastrzeżeniami bez pisemnej zgody Kancelarii lub w inny sposób naruszające przepisy prawa autorskiego może być powodem wystąpienia z odpowiednimi roszczeniami.

Kancelaria informuje, że niniejsze opracowanie nie stanowi wiążącej oferty jakichkolwiek usług, w tym usług prawnych, świadczonych jego odbiorcom, klientom i kontrahentom Kancelarii. Informacje w nim zawarte podane zostały wyłącznie w celach informacyjnych i nie stanowią usługi doradztwa prawnego, ani nie są formą świadczenia pomocy prawnej. Dokument nie stanowi również rekomendacji inwestycji.

Pomimo sporządzenia niniejszego materiału w najlepszej wierze i przy zachowaniu zasad profesjonalnej staranności zawodowej, nie można wykluczyć prezentowania przez inne osoby, organy administracji, organy wymiaru sprawiedliwości i organy porządku prawnego odmiennych niż wyrażone w niniejszym dokumencie opinii, ocen i interpretacji.

Niniejszy materiał uwzględnia stan prawny aktualny w dacie jego sporządzenia. W przypadku zmian w tym zakresie, w szczególności dotyczących powołanych aktów prawnych, wykorzystanie dokumentu wymaga aktualizacji przedstawionych tez albo potwierdzenia, że pomimo zmiany stanu prawnego treść dokumentu zachowała aktualność. Niniejszy dokument stanowi integralną całość i wyłącznie w takiej postaci zachowuje wartość merytoryczną.